

Suliffeerunnermi ikorsiissutinik ullut 14-kkaarlugit tunniunneqartartunik pisartagaqartut, ulluni suliffiusuni tulleriinni marlunni pisartakkaminnik ilanngaanneqartarunnaarnissaat siunertalarugu, Naalakkersuisut Ukiakkut Ataatsimiinnermi 2017-imi, Suliffeerunnermi ikorsiissutit pillugit inatsisartut inatsisaannut nr. 2, 15. maj 2014-imeersumut, allannguutissamik siunnersuuteqaqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

pillugu

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiitaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIONTAA

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiitaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaaasortaq Sara Olsvig Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit

Inatsisartunut ilaasortaq Suka K. Frederiksen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Múte B. Egede, Inuit Ataqatigiit

Ulloq 12. maj 2016-imi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiitaliap siunnersuut misissorpa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuutip nassatarissavaa suliffeerunnermi ikorsiissutit pillugit inatsisartut inatsisaannut nr. 2, 15. maj 2014-imeersumut allannguutissatut siunnersummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaat, taamaaliornikkut suliffeerunnermi ikorsiissutinik ullut 14-kkaarlugit tunniunneqartartunik pisartagaqartut ulluni suliffiusuni tulleriinni marlunni pisartakkaminnik ilanngaanneqartarunnaassallutik. Allannguutissatut siunnersuut UKA2017-imi saqqummiunneqassaaq.

Siunnersuut akuerineqassappat inuit pineqartut pisortat ikorsiissutaannik pisartagallit, taartitut allatulluunniit sulilaarnissamut kajuminnerulissasut aammalu aningaasaqarnikkut toqqaannartumik iluanaarutissaqarlutik paasigunikku ataavartumik sulilernissamut kajumissuseqarnerat annertunerulissasoq siunnersuuteqartoq isumaqarpoq.

2. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Naalakkersuisut siunnersummut matumunnga akissuteqaamminni paasissutissiinerat malillugu suliffeerunnermi ikorsiissutit pillugit inatsisartut inatsisaata nr. 2, 15. maj 2014-imeersup (UPA2014/127) akuersissutigineqarneratigut suliffeerunnermi ikorsiissutinik pisartagallit taartaasutut suliffinni kommunimit innersuunneqartuni piffissami sivikitsuinnarmi suligunik suliffeerunnermi ikorsiissutinik annaasaqaatiginngisaminnik sulinissamut § 9, imm. 4 naapertorlugu periarfissaqalerput.

Aalajangersakkap nassatarisaanik inuit paarlatsitut sulisinnaanerat ajornannginnerulissasoq Naalakkersuisut naatsorsuutigaat. Suliffissani kommuninit innersuunneqartuni sulerusussuseq annertusissasoq aamma naatsorsuutigineqarpoq. Inatsimmut nassuaatini allassimavoq “ullut ataasiakkaat” ullut tallimat angusinnaagaat.

Inunnut ataasiakkaanut atatillugu aalajangersakkap nassataraa ullut aningaasarsianik isertitaqarfiusut suliffeerunnermi ikorsiissutinit ilanngaatigineqartarnerat, tamatumali kinguneranik suliffeerunnermi ikorsiissutinik pissarsisinnaatitaaneq aannaaneqarnani. Aalajangersakkami allassimavoq suliffeerunnermi ikorsiissutinik pissarisumut suut iluaqutaanerunersut apeqqutaatillugu pineqartup suliffeerunnermi ikorsiissutit ima ikilisinneqarnissaat toqqarsinnaagaa:

- 1) ulluni qanoq amerlatigisuni akissarsiaqarluni isertitaqarsimaneq imaluunniit
- 2) aningaasat qanoq amerlatigisut tunniunneqarsimanersut malillugu.

Aalajangersagaq taanna ataatsimiititaliamit ima paasineqarpoq innuttaasup taartaanermini aningaasarsiani paariinnarusunnerlugit nammineq toqqarsinnaagaa, taamaaliorunili inatsimmi tassani § 14 naapertorlugu nalinginnaasumik ikorsiissutinit akunnernut arfineq pingasunut naapertuuttumik ilanngaaffigineqassaluni imaluunniit suliffeerunnermi ikorsiissutinik pissarsiaqarnissani toqqarsinnaagaa, taamaaliorunilu taartaanermini aningaasarsiaminit ilanngaaffigineqassalluni. Aningaasaqarnikkut pissarsiaqarnarnerpaaq ataasiakkaanit toqqarneqassasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Katillugit sapaatit akunnerisa 15-it suliffeerunnermi ikorsiissuteqarfiusinnaasut ingerlaneranni taartaalluni sulinerni tamarmik immikkut ullut tallimat tikillugit sivisussuseqarsinnaasuni qasseriarluni sulisinnaaneq inatsisip suliarineqarnerani apeqqutinngortinneqarsimanngilaq. Taamaalilluni inuit ataasiakkaat taartaalluni sulinissamut aningaasatigut kajumissuseqalersinneqarnissaat maanna aaqqissuussinermi ilanngunneqarsimasorinarpooq.

Taamani Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaasup isumaqatigiittup inatsisissatut siunnersuut aamma taperserpaa. Aammattaaq innuttaasut amerlanerit suliffeqaannarnissaannik qulakkeerininnissamut aalajangersagaq peqataaqataajumaartoq Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq taamani isumaqarpoq.

2.1 Siunnersuutip aningaasatigut kajumissaataasinnaanera

Tunngavilersuut taanna siunnersuummik matuminnga siunnersuuteqartup aamma tunngavilersuutigigaa ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Siunnersuut una malillugu inuk piffissami suliffeerunnermi ikorsiissutinik pisartagaqarfimmini taartaalluni sulisoq suliffeerunnermi ikorsiissutit qaavatigut taartaasutut ullunut marlunnut akissarsiani paariinnarsinnaassavai.

Sapaatit akunnerini 15-ini suliffeerunnermi ikorsiissutinik pisartagaqarnissaq periarfissaammat siunnersuut manna akuersissutigineqassappat pineqartoq tamarmik ullunik marlunnik sivisussusilinnik taartaalluni 6,5-leriarluni sulisinnaassaaq, tamatumalu peqatigisaanik suliffeerunnermi ikorsiissutinik pisartaqarsinnaalluni.

Siunnersuut Inatsisartunit akuerineqassappat piffissap sapaatit akunnerisa 15-it suliffeerunnermi ikorsiissuteqarfiusup ingerlanerani ullut 13-it suliffeerunnermi ikorsiissuteqarfiusut annertoqataannik inuiaqtigiiit aningaasartuuteqarnerunerannik tamanna kinguneqarsinnaavoq.

Piffissami suliffeerunnermi ikorsiissutinik pisartagaqarfiusumi taartaalluni sulinissamut inuit ataasiakkaat aningaasaqarnikkut suli kajuminnerulersinneqarsinnaasut ataatsimiititaliap takusinnaavaa. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat pillugit immikkoortumi siunnersuuteqartup tunngavilersuummini oqaatigaa suliffissaaleqisup sulilernerani inuiaqtigiiit iluanaarutissaat naatsorsorneqarsimasut. Suliffissaaleqisoq sulileraangat tamanna akileraarutitigut isertitat ikorsiissutitigullu sipaarutit aqqutigalugit pisortat aningaasaqarnerannut iluaquatasartoq immikkoortumi tassani aamma allassimavoq. Siunnersuut una isumaginninnermi ikorsiissutinik sipaaruteqarnerinnarmik imaasinnaavoq nassataqanngitsoq. Aningaasartuuteqarnerusinnaanermut aaqqissuussinertut siunnersuutigineqartup qanorpiaq atorneqarnissaa aqutsivigineqarnissaalu apeqqutaassaaq.

Pisortanit isumaginninnermi ikorsiissutinik pisartagaqarnerup nalaani sulineremi aningaasarsianik isertitaqarnissaq periarfissaasariaqanngitsoq siunnersuummut uunga akissuteqaamminni Naalakkersuisut oqaatigaat. Naalakkersuisulli akissuteqaamminni oqaatigaat inatsit 2017-imi upernaakkut ataatsimiinnissamut iluarsaallugu aallartinneqarsimasoq. Taamaattumik apeqqut matumanit pineqartoq nutaamik inatsisiliorluni suliami tamatumani ilaatinneqarnersoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Tamatumunngattaaq ilanngullugu piffissami suliffeerunnermi ikorsiissutinik pisartagaqarfiusumi taartaalluni sulinissamut aningaasaqarnikkut kajumissaarutinik iluaqtissanillu allanik ilanngussinissaq Naalakkersuisut isumaliutigineraat.

3. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit piviusunngortinneqarneranni aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat siunnersuummut tunngavilersuummi nassuaatigineqartassasut Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq. Siunnersuut tamatumunnga naapertuuttumik suliarineqarsimasoq ataatsimiitaliamit maluginiarneqarpoq. Taamaalilluni siunnersuutip malitsigisaanik aningaasaqarnikkut kingunerisinnaasat siunnersuuteqartup tamatumunnga naapertuuttumik nassuaatigalugillu saqqummiuppai.

4. Ataatsimiitaliap inassuteqaatai

Amerlanerussuteqartut Siumup, Inuit Ataqatigiit Atassutillu ilaasortaatitaasa siunnersuut akuerineqassasoq inassutigaat.

Ikinnerusussuteqartut Demokraatit ilaasortaatitaasa matuma kingulianiittunik oqaaseqaaseqaateqarlutik siunnersuut itigartinneqassasoq inassutigaat:

Isumaqpugut allanik pitsaanerusunillu periarfissaqartoq suliffissaaleqisut sulileqqullugit kaammattorniarlugit. Assersuutigalugu sulinermut ilangaat atorneqalersinnaavoq imaluunniit akissarsianut akileraarut apparinnejqarsinnaavoq. Aamma pisortat ikorsiissutaat naleqqussarnejqarsinnaapput sulilernissaq pilerinarnerulersillugu.

Demokraatit isaannik isigalugu qularutissaanngilaq pisariaqarluinnartoq suliffeqarnissaq pisortat ikorsiissutaannik nappateqarnermut naleqqiullugu.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissumilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassangortippaa.

Siverth K Heilmann
Siulittaasoq

Sara Olsvig
Siulittaasup tullia

Justus Hansen

Suka K Frederiksen

Múte B. Egede